

VRAGEN

door de leden van de raad gesteld overeenkomstig artikel 38 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen van de raad van de gemeente Groningen.

2002/2003.- Nr. 82.

VRAGEN van de D66-fractie van de heer C.T. van Dalen betreffende belastingheffing studentenhuizen.
(Binnengekomen: 5 maart 2003.)

Met ingang van dit jaar lift het gebruikersdeel van de afvalstoffenheffing niet meer mee op de nota van Essent. Nu maakt de afvalstoffenheffing onderdeel uit van de totale gemeentelijke belastingaanslag die kortgeleden bij veel Groningers op de deurmat viel. Voor veel inwoners van de stad Groningen maakt dit geen verschil. Voor de bewoners van grotere studentenhuizen wel. In die huizen ontvangt de bewoner die het langst staat ingeschreven de aanslag. Hij of zij is daarmee verantwoordelijk voor de belastingafdracht van meerdere inwoners van Groningen.

D66 constateert dat deze aanpak tot de volgende problemen leidt:

A. Geld innen is een probleem

Het is vaak niet te doen voor een bewoner om geld te innen bij medebewoners. (Laksheid van betalen, geldgebrek huisgenoten) Meestal is er 1 bewoner die de geldzaken regelt in huis, en dit hoeft niet degene te zijn die de aanslag ontvangt. Bovendien zijn er in een jaar regelmatig mutaties van bewoners. Hoe moet dit onderling verrekend worden?

B. Vrijstelling bij verhuizing vervalt

Normaal gesproken ontvangt iemand die verhuist binnen de gemeente vrijstelling van deze afvalstoffenheffing op zijn nieuwe woning, maar in dit geval lukt dat dus niet. Dit kan leiden tot de volgende twee onwenselijke situaties:

- De ontvanger van de aanslag verhuist, en koopt zelf een huis in Groningen: Bij de notaris betaalt deze persoon al de betreffende heffingen (o.a. ook de OZB). De heffing op het oude adres kan niet worden teruggevraagd, aangezien er nog mensen achterblijven op het oude adres. De persoon betaalt in dat geval dus 2 keer.
- Een bewoner van het studentenhuus verhuist. De bewoner is niet degene die de aanslag heeft ontvangen en huurt of koopt een ander huis. Deze persoon moet dan opnieuw de heffing betalen, aangezien hij/zij niet kan aantonen dat hij deze heffing al eerder heeft (mee-)betaald.

C. Studenten betalen te veel

De afvalstoffenheffing werd in het verleden verrekend in de servicekosten. Maandelijks betaalt een student huur aan de huisbaas. Hiervan is dus een klein

gedeelte bestemd voor de afvalstoffenheffing. Het komende jaar betaalt de student dit gedeelte nog steeds aan zijn of haar huisbaas. Pas als hij het volgende servicekostenafschrift verstrekt (de huisbaas is verplicht om 1x per jaar dit afschrift te verstrekken. Hij heeft hiervoor 1 kalenderjaar na afloop van de betreffende periode - het kan dus maximaal 1 jaar en 11 maanden duren voordat dit kan worden rechtgetrokken), komt boven tafel dat de student te veel servicekosten heeft betaald. Op dat moment kan pas een aanpassing van de servicekosten plaatsvinden, en krijgt een student het teveel betaalde geld terug. Maar al die tijd heeft de student wel teveel betaald. En wat gebeurt er als een student tussentijds verhuist?

D. Kwijtscheldingsregeling niet logisch

Kwijtschelding kan voor bewoners van studentenhuizen onrechtvaardig uitpakken. Als degene die de aanslag ontvangt een inkomen boven de kwijtscheldingsgrens heeft, en de rest van de bewoners wel een inkomen onder de grens heeft, krijgt de bewoner die de aanslag ontvangt geen kwijtschelding. Het omgekeerde is natuurlijk ook waar: als de bewoner die de aanslag ontvangt kwijtschelding krijgt, terwijl de rest van de bewoners veel verdienen, is dit nadelig voor de gemeente. In de vroegere situatie kon hij geen kwijtschelding aanvragen, en werd deze heffing gewoon betaald via de huisbaas. Dit scheelt voor de gemeente, behalve inkomsten via deze afvalstoffenheffing, ook een hoop administratieve rompslomp. Bovendien: als iemand het totaalbedrag (kale huur + servicekosten) niet kan betalen, had diegene de betreffende kamer niet moeten huren. Dit bedrag stond immers van tevoren vast in het huurcontract.

E. Verdeling kosten problematisch

De huisbaas verrekenet de servicekosten soms niet evenredig over het aantal kamers, maar naar vierkante meters. Voor gas en elektriciteit is dit eerlijk, maar heeft iemand met een grotere kamer ook meer afval? Misschien wel, misschien niet. Deze discussie binnen een studentenhuus veroorzaakt zeker onenigheid, en als je dit de huisbaas laat beslissen (via de servicekosten) zal iedereen zich bij zijn beslissing moeten neerleggen. (Dit is namelijk onderdeel van het huurcontract, dus als je het er niet mee eens bent, kan je een andere kamer zoeken, of akkoord gaan met de betreffende voorwaarden.) Dit probleem zou wat D66 betreft tussen huisbaas en huurders geregeld kunnen worden.

F. Verrekening van de Zalmsnip onhandig

De Zalmsnip van de bewoner die de aanslag ontvangt, wordt direct verrekend met de te betalen afvalstoffenheffing. Dit terwijl de andere bewoners de zalmsnip gewoon op hun bankrekening krijgen gestort. Dit is onhandig. De ontvanger van de aanslag: diegene moet maar zien dat hij de aanslag (en dus het gedeelte van de zalmsnip waar hij of zij in ieder geval al recht op had) terugkrijgt van de medebewoners. Deze persoon doet al het werk en moet al het geld voorschieten.

Oplossingen?

D66 pleit voor een verdeling van de kosten via de huisbaas voor de vergunningplichtige panden. Dit heeft de volgende voordelen:

1. De gemeente heeft een vast aanspreekpunt (de huisbaas), en krijgt waarschijnlijk eerder de betalingen binnen dan via de afzonderlijke bewoners.

2. De huisbaas kan de kosten eerlijker verdelen onder de bewoners van het studentenhuis.
3. Er is geen kwijtschelding mogelijk, wat extra opbrengsten voor de gemeente inhoudt, en bovendien minder administratieve rompslomp met zich meebrengt.
4. De huisbaas is de eigenaar, en ontvangt dus in ieder geval al de aanslag voor het eigenaarsdeel. Het kost de gemeente dus geen extra postzegel of een aparte administratie om het gebruikersdeel te heffen. Het bestand van vergunningplichtige studentenhuizen is immers ook in handen van de gemeente.
5. Studenten onderling krijgen geen onenigheid over de verdeling van deze aanslag.
6. De bewoner die het langst op het betreffende adres staat ingeschreven, wordt niet onevenredig benadeeld.
7. Omdat de bewoner dit bedrag maandelijks aan de huisbaas betaalt, ontstaat er geen probleem op het moment van verhuizing van de bewoner. De bewoner is gewoon volledig verantwoordelijk voor de aanslag op zijn nieuwe adres vanaf het moment dat hij op dit nieuwe adres staat ingeschreven.

D66 vraagt Uw College om een reactie op de punten A t/m F. Daarnaast vragen wij om in te gaan op de door D66 geschetste oplossingsrichting en de zeven genoemde voordelen van deze aanpak.

Het college beantwoordt deze vragen als volgt:

Groningen, 25 maart 2003.

Voordat we uw vragen beantwoorden, willen we duidelijk maken waarom we de afvalstoffenheffing niet net als het gebruikersdeel van de onroerende-zaakbelasting (OZB) in rekening hebben gebracht bij de huisbaas:

Waarom zijn studenten aangeslagen?

Wie moet worden aangeslagen voor de verschillende gemeentelijke belastingen is geregeld in landelijke wetgeving. Bij wie het gebruikersdeel van de OZB in rekening moet worden gebracht, is geregeld in de Gemeentewet. In de Gemeentewet is speciaal voor panden die in delen zijn verhuurd (niet alleen studentenhuizen maar ook verzamelkantoorgebouwen) een regeling opgenomen die er op neer komt dat de verhuurder moet worden aangeslagen. De verhuurder zal het aanslagbedrag normaliter doorberekenen in de servicekosten. Deze bepaling staat sinds 1995 in de Gemeentewet. Daarvoor was het zo dat de gebruikersaanslag OZB in zijn geheel werd opgelegd aan één van de gebruikers die dan maar moest proberen de aanslag te verrekenen met de andere gebruikers.

De afvalstoffenheffing is geregeld in de Wet Milieubeheer. In die wet is bepaald dat de afvalstoffenheffing in rekening moet worden gebracht bij de feitelijke gebruiker van een pand. Als er meerdere feitelijke gebruikers zijn zoals bij studentenhuizen dan moet de aanslag afvalstoffenheffing worden opgelegd aan één van de huurders. Hoe wij daarbij te werk gaan, is vastgelegd in door ons vastgestelde beleidsregels (de aanslag wordt opgelegd aan degene die het langst is ingeschreven in de GBA en bij gelijke inschrijving aan de oudste bewoner). Bij de afvalstoffenheffing is de situatie dus vergelijkbaar met die bij de OZB voor 1995.

Samenvattend is het niet zo dat wijzelf mogen kiezen of we de huisbaas aanslaan dan wel één van de kamerbewoners. In geval van studentenhuizen moet de aanslag voor het gebruikersdeel van de OZB aan de huisbaas worden opgelegd, terwijl de aanslag afvalstoffenheffing naar één van de bewoners moet.

Reactie van burgemeester en wethouders op de door de D66-fractie gesignaleerde problemen.

Een kamerbewoner die geconfronteerd wordt met een aanslag afvalstoffenheffing kan in de praktijk geconfronteerd worden met de problemen zoals u die onder A tot en met F beschrijft. Een aantal gesignaleerde knelpunten willen we evenwel nuanceren.

- Onder C stelt u dat studenten te veel betalen. Dat is inderdaad het geval als de huisbaas in het verleden de afvalstoffenheffing voor zijn rekening nam en die belasting nu nog steeds doorberekent in de servicekosten. Maar ook toen de afvalstoffenheffing nog meelifte op de energienota van Essent, werd in ongeveer de helft van alle gevallen de rekening voldaan door één van de huurders. Essent bracht de afvalstoffenheffing namelijk in rekening bij degene die aangaf de energienota te zullen voldoen. In het ene geval was dat de huisbaas, in een ander geval één van de huurders. In het laatste geval is het niet zo dat er nu teveel betaald wordt. De huisbaas betaalde geen afvalstoffenheffing en berekende die dus ook niet door.
- Onder D stelt u dat de kwijtscheldingsregeling voor studenten niet logisch is. Gezien hun inkomen zullen studenten evenwel vaak in aanmerking komen voor kwijtschelding. Wij zijn van mening dat iemand die een recht op kwijtschelding heeft ook in de gelegenheid moet worden gesteld dat recht uit te oefenen. Kwijtschelding leidt inderdaad tot opbrengstderving en administratieve rompslomp maar dat zijn wat ons betreft geen redenen om eenzijdig aan de belastingplichtige huurder het recht op kwijtschelding te ontnemen.

Reactie van het college op de door de D66-fractie voorgestelde oplossing.

U stelt terecht dat het aanslaan van de verhuurder vele voordelen biedt. Wij willen ook graag meewerken aan een praktische oplossing maar in onze optiek zou dat moeten onder de randvoorwaarde dat niet eenzijdig aan de belastingplichtige huurder het recht op kwijtschelding wordt ontnomen.

Onze bedoeling is de afvalstoffenheffing - in afwijking van de belastingverordening - toch in rekening te brengen bij de huisbaas als de belastingplichtige huurder en de huisbaas daar samen om vragen. De betrokken huurder geeft in dat geval immers zelf aan geen gebruik te willen maken van zijn recht op kwijtschelding. En de medewerking van de huisbaas is vereist omdat er afgeweken wordt van de belastingverordening.

Bij de oplossing van de problemen die voortvloeien uit het belasten van één van de kamerbewoners zien wij voor onszelf verder geen rol weggelegd. Om die problemen op te lossen is net als bij de OZB een wetswijziging nodig die het mogelijk maakt de verhuurder aan te slaan. Onze inschatting is overigens dat de kans op zo'n

wetswijziging zeer klein is. Het is een bewuste keus van de wetgever geweest om de wetswijziging van 1995 te beperken tot de OZB en die niet ook de afvalstoffenheffing daarin mee te nemen. De gemeente zamelt huisvuil in en het is niet meer dan logisch om degene(n) die gebruik maken van die dienst daarvoor in persoon te laten betalen, zo is de redenering. Invulling geven aan het principe 'vervuiler betaalt' weegt voor de wetgever kennelijk zwaarder dan de praktische problemen met de studentenhuizen.